

De jacht:

In het kort wie ben ik. Ik ben Xavier van Hasselt 51 en jaag al sinds kleins af aan mee met mijn vader en zijn 3 broers die inmiddels allemaal overleden zijn.

Wij hebben het voorrecht dat wij op veel agrarische gronden de jachtrechten hebben. Zo heb ik nu met mijn nicht jachtrechten in (Noord)Brabant en Zeeland. Op laatste genoemde gronden zelfs al ruim 100 jaar.

Wat mij opvalt in het veld:

Eenden: Deze zijn nog aanwezig, maar de populatie bestaat hoofdzakelijk uit woerden. Hoe komt dat volgens mij? Ik ben geen wetenschapper, maar ik constateer dingen. Het vrouwtjes eend zit te broeden en dan komt er een woerd die nog geen vrouwtje heeft deze verstoren op het nest en dit gebeurt volgens mij meerdere keren op een dag. Het eendje besluit vervolgens om niet meer verder te broeden! Je ziet ook meerdere woerden achter een vrouwtje zitten. Deze wordt (regelmatig) verdrongen door de hoeveelheid woerden.

Ik heb van mijn vader geleerd schiet in het donker altijd de achtste eend van de twee is bijna altijd het mannetje. Ook mocht men vroeger jagen terwijl de eenden nog in een wak zaten, ook toen moest ik alleen de woerden schieten.

Kortom er is een overschot aan woerden en dit komt het eenden bestand niet ten goede.

Daarnaast pakken reigers en vissen de jongen eenden. Ook natuurlijk de vos die alle vrouwtjes van het nest haalt. Eenden korven bieden in mij ogen wel bescherming, maar niet als de jonge eenmaal buiten deze korf zijn.

Conclusie:

Er is overschot aan woerden, het plaatsen van korven heeft deels nut. Er zijn naast de vos nog andere predatoren karpers, reigers, ooievaars, rat en de woerd zelf.

Mogelijk oplossing:

- meer achter de woerden aan;
- vangt karpers toelaten;
- ratten bestrijden;
- hoe om te gaan met ooievaars?

Fazanten:

Wij hebben het voorrecht gehad dat in Zeeland uit bijvoorbeeld een houtsingel rondom een tuin wel 50 fazanten kwamen. Ook toen alleen de hanen geschoten. Er zaten zelfs zoveel hanen dat ik na de jacht dag een extra rondje moest lopen om extra hanen te bemachtigen. Mijn vader zie altijd probeer de laatste haan maar te pakken te krijgen. Hij gaf aan dat een haan wel tot 12 hennen kon hebben. Dit zag je toen inderdaad geregeld een haan met 12 hennen. Nu zie je hoofdzakelijk alleen maar hanen lopen. (Komt ook omdat de hen een camouflage verenkleed heeft)

Heden ten dage merkt ik dat de fazantenstand weer opkrabbelt. Zelf denk ik dat dit komt door het verminderen van de bestrijdingsmiddelen. De wildakkers hebben in mijn ogen niet een echt toegevoegd waarde, want dit zijn gewoon makkelijk looproutes voor o.a. vossen. Voorheen moest een vos op zoek naar een nest en liep overal te zoeken. Echter nu hoeft deze alleen maar een wildakker af te wandelen.

Zelf denk ik dat fazantenstand weer gaat aansterken, echter dan moeten er niet alleen wildakkers aangelegd worden, maar is het verstandig dat er ook meer rauwe dekking komt. Zo hadden wij een oude spoorlijn in ons jachtveld, begroeid met brammenstruiken, etc. Dit was een ideale dekking voor fazanten en patrijzen.

Conclusie:

Door grootschalige akkerbouw is het onmogelijk de fazantenstand weer op het oude niveau te krijgen. Zorg voor natuurlijke dekking, brammenstruiken in de wildakkers, niet alleen maar bloemvelden. Kleinschalige akkerbouw komt de fazantenstand ten goede, echter dit is economisch niet haalbaar.

Konijnen:

Het sluiten van de jacht konijnen heeft totaal geen toegevoegde waarde. Oorzaak achteruitgang is de myxomatose en de VHS. Ook het verzuren van de gronden in de bossen. Zo hebben wij nog steeds een jachtveld bestaande uit 250 ha bos waar wij voorheen 50 konijnen per keer schoten. Elk jaar werd dit minder. Mijn oom riep toen al dat de gronden aan het verzuren waren. Nooit begrepen waar hij het toen over had, maar inmiddels is het mij wel duidelijk geworden. In heel dit bos is geen konijn meer te zien. Terwijl er hier binnen de stad Bergen op Zoom wel konijnen rondlopen op industrieterreinen, begraafplaatsen waar er nog voldoende eten te vinden is. Hier is volgens mij de grond niet verzuurd, dit omdat de zure stoffen niet direct neerdalen naast de industrie. Wellicht trekken de bomen eerder deze lucht aan en zodoende wordt de grond zuur.

Verloop van de stand van konijnen is volgens mij afhankelijk van de resistentie ten aanzien van de genoemde ziektes en hoe men de verzuring van de gronden kan tegenhouden dan wel herstellen.

Duiven:

Hier kan ik wel een heel boek over schrijven. Zelf bejaag ik al vanaf 16 jaar duiven. Wat merk ik van de stand. In het kort dit is afhankelijk van een aantal factoren. Zo hebben vroege voorjaarsstormen een negatief effect op de duivenstand. Bij harde stormen waaien de nesten uit de bomen met alle gevolgen van dien. Echter het nest wordt snel weer opgebouwd en er worden nieuwe eieren uitgebreed. Er zijn jaren geweest dat de ekster gevangen mocht worden, dit kon men gelijk merken aan het duivenbestand. Minder nesten werden leeggeroofd.

Veel duiven worden geschoten op de stoppels, echter nu deze vanwege de stikstofuitstoot sneller omgeploegd dienen te worden, worden er ook minder geschoten op de stoppels. Dit zal volgens mij zorgen dat er (nog) meer duiven overleven.

Ik verwacht dat de duivenstand zeker op peil blijft.

Kraaien:

De kraai was voorheen een iets minder slim dier dat het nu is. Voorheen kon ik in een sloot wachten met wat lokkers om een kraai te schieten. Dit ging redelijk goed, echter nu de kraai ook aangevallen wordt door o.a. de havik lijkt de kraai zijn gedrag veranderd te hebben. Voorheen kwam een kraai alleen of met z'n tweeën aangevlogen. Dit is thans minder vaak, ze komen in grote groepen en bij een schot blijven zij met z'n allen weg. Zij vliegen volgens mij in een groep om zich zo te beschermen tegen de havik.

Toekomst kraai. Deze zal wel in voldoende hoeveel aanwezig blijven.

Echter wel **ernstige waarschuwing**. Waarom bejaagd een jager een kraai? Een van de redenen is om de jonge hazen te beschermen. Echter nu er in gedeelte van NL de jacht gesloten wordt op de haas denkt de jager ook waarom zou ik de kraai bejagen. Dit geldt ook voor de vossen.

Hazen:

In Brabant en Zeeland nog steeds veel hazen. Heb een veld alwaar de vossen het hazenbestand in het verleden volledig hebben weggehaald. Nadat wij deze vossen hadden bestreden, kwamen de hazen snel weer terug. In Zeeland zitten voldoende hazen vooral in de boomgaarden en daar richten hazen veel schade aan.

Toekomst hazen:

Afhankelijk van het maaien van de velden. Zo wordt luzerne 's nachts gemaaid en dan worden er erg veel hazen doodgemaaid. Dit is ook te zien de volgende ochtend, want dan zit dit afgemaaide veld vol met kraaien en mantelmeeuwen.

De hazenpopulatie zal drastisch verslechteren indien men daadwerkelijk besluit deze te sluiten. Een van de voornaamste redenen om aan schadebeheer te doen, o.a. kraaien & vossen is ten behoeve van de hazenstand. Indien men geen hazen meer mag bejagen, dan zal de jager ook denken waarom moet ik de kraaien en vossen bestrijden.

Ook is er een groot gevaar voor de haas afkomstig van ooievaar, reiger en mantelmeeuw. Zelf gezien dat groepje ooievaars naast elkaar door een wei liepen op zoek naar hazen. Het leken wel drijvers.

Het afschermen van nesten van jonge hazen heeft ook een averechts effect. Doordat er markeringen staan bij de hazenlegers, weet de kraai precies waar hij heen moet vliegen. Dit geldt ook voor kivietsnesten. Deze worden meestal middels constructies beschermd tegen de kraaien, bijvoorbeeld een vlaggetje voor het maaien, of afdekconstructies.

Ik kan nog veel meer vertellen over het buitenleven en de jacht, maar ik laat het hierbij.

Met vriendelijke groeten,

Xavier van Hasselt

06-17834522